

СПЕЦІАЛЬНА МАХІНАЦІЯ
ВІД СЛУГ НАРОДУ

стор 2

ЗАПРОГРАМОВАНІ ТРАГЕДІЇ
ЗАМІСТЬ РЕФОРМ

стор 4

ЧИ ВИЖИВУТЬ У НОВОМУ РОЦІ
СІЛЬГОСПВИРОБНИКИ?

стор 6

**ПРИЧИНОЮ ВІДМОВИ ВІД
МОДЕРНІЗАЦІЇ ГТС СТАЛО...
МОЖЛИВЕ ВВЕДЕННЯ
В ЕКСПЛУАТАЦІЮ «ТУРЕЦЬКОГО
ПОТОКУ», ЯКИЙ ІСНУЄ
ПОКИ ТІЛЬКИ НА ПАПЕРІ**

СПРАВА — ТРУБА

Українська газотранспортна система (ГТС) мимоволі опинилася між молотом і ковадлом. З одного боку, Європа заявляє про зацікавленість у транзиті газу нашою територією, з іншого — німецький регулятор розширює доступ «Газпрому» до газопроводу OPAL, а інші країни ЄС чекають, коли в обхід України запрацює «Турецький» та «Північний» потоки. Але й рідна країна буквально роздирає ГТС суперечливими рішеннями: «Нафтогаз» відмовився модернізувати систему і очікує при цьому на прихід європейських операторів, які керуватимуть нею, переймаючись лише власними прибутками і пригноблюючи українських споживачів.

ВІДМОВА ВІД МОДЕРНІЗАЦІЇ

Можливо, ситуація була б не такою заплутаною, якби принаймні українські політики та високі чиновники дотримувалися однієї лінії. Але ж ні. Наприкінці листопада Порошенко під час прес-конференції з главою Єврокомісії Жаном-Клодом Юнкером і главою Ради Європи Дональдом Туском заявив про те, що Україна має намір переконливо обстоювати статус держави — ключового транзитера російського газу на Захід.

З логічної точки зору це означає, що ГТС, яка щорічно приносить Україні за рахунок транзиту 2 млрд доларів, потрібно не лише підтримувати в робочому стані, а й удосконалювати. А що насправді? Буквально через тиждень після прес-конференції НАК «Нафтогаз України» опублікував повідомлення про скасування тендерів на модернізацію трьох компресорних станцій системи, які були проведені «Укртрансгазом».

Причиною відмови від модернізації ГТС стало... можливе введення в ек-

сплуатацію «Турецького потоку», який існує поки тільки на папері.

Експерти, опитані «ВВ», одноставно вважають таке пояснення відмазкою.

Заступник директора науково-технічного центру «Психея» Геннадій Рябцев констатував, що оператори в усьому світі щоп'ять років модернізують компресорні станції, які є основою ГТС. Це аксіома, котра не залежить від політичної доцільності або будь-яких інших чинників.

«Якщо рішення «Нафтогазу» було ухвалене з метою економії коштів, то краще б скоротили зарплати топ-менеджерів, які отримують до 40 тис. доларів на місяць. Вони нічого не виготовляють, не переробляють і не транспортують. Фактично вони є надбудовою над реальним сектором економіки. Тому «Нафтогаз» — це дуже дорогий реквізит», — констатував він у коментарі «ВВ».

Експерт із енергетичних питань Юрій Корольчук не виключає, що причиною відмови від модернізаційних робіт у ГТС є спроба «Нафтогазу» контролювати «Укртрансгаз».

«Виходить якась газова шизофренія: з одного боку, Україна намагається виконати всі правила третього енергопакету, де прописане розмежування функцій з видобування, транспортування, продажу і зберігання газу, а з іншого — прагне все сконцентрувати і монополізувати, не залишаючи можливості компаніям самостійно провадити господарську діяльність», — пояснив він «ВВ».

А експерт із питань енергетики Валентин Землянський переконаний, що рішення «Нафтогазу» про відмову від модернізації української ГТС було суто політичним.

«Зіштовхнулися лобами два політичних «ідейних спільника» — БПП і «Народний фронт». Конфлікт глави правління «Укртрансгазу» Ігоря Прокопіва з керівником «Нафтогазу» Андрієм Кобольвим тепер перейшов у економічну площину: скасовуються тендери, оголошені «Укртрансгазом». Суми там доволі значні — 4,3 млрд грн», — повідомив він у коментарі «ВВ».

(Закінчення на стор. 5)

Так званий закон про спецконфіскацію, який минулого тижня відхилила Верховна Рада, намагалася протягнути фракція «Народного фронту». Прикрившись липовим бажанням нібито повернути державі кошти, вкрадені «папередніками», група Пашинського насправді мала на меті провести мегакорупційні оборудки. Окрім того, цей закон відкривав необмежене поле для зловживань: він, наприклад, дозволяв без суду та слідства відбирати майно у підприємців.

ПІДВОДНІ КАМЕНІ ЗАКОНОПРОЕКТУ №5142

За проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стягнення в дохід держави необгрунтованих активів» 8 грудня проголосували 176 депутатів із 226 необхідних. Не знайшлося також голосів, щоб повернути документ на доопрацювання і повторне подання його на перше читання. Згідно із законопроектом,

й наші західні партнери», — каже Бортник.

Кандидат філософських наук, політичний експерт ГО «Слово і діло» Валентин Гладких підтверджує, що норми цього законопроекту могли використовувати проти будь-якого громадянина України.

«У законопроекті існують правові підстави для відвертого «від-

продати їх з дисконтом, забрати відсотки, а коли настане час, продати державному бюджету ці цінні папери за 100% їх вартості. Ті, хто стоїть за цією тінговою операцією, передбачають, що зароблять щонайменше 2–3 млрд грн», — зазначила Тимошенко.

Позафракційний народний депутат Михайло Головка пояснює, чому одним із ініціаторів цього

повідальність за такі дії має нести не тільки Янукович, а й Гончарова та вся її компанія», — зазначає Соболев.

ПОДІЛИТИ ШКУРУ НЕВБИТОГО ВЕДМЕДЯ

За словами прем'єр-міністра Володимира Гройсмана, в дохідну частину проекту бюджету на наступний рік закладено 10,5 млрд грн, які планували отримати від спецконфіскації. Їх мали спрямувати, зокрема, на підвищення соціальних стандартів та потреби Міноборони. Водночас загальна сума вилучених коштів начебто повинна була сягнути 40 млрд грн.

«Тобто 30 млрд грн одразу вирішили покласти собі в кишені», — зауважує Михайло Головка.

Валентин Гладких зазначає: в українському суспільстві не вірять, що вкрадені «папередніками» кошти, навіть якби їх вдалося конфіскувати, повернулися б у державну казну.

«Ніхто не гарантує, що їх не поцупить нова влада. Адже нинішній режим не менш «злочинний», ніж той, що був раніше, він використовує ті самі практики, корупція серед чиновників не зменшилася», — каже Гладких.

Експерт наголошує: заклавши в дохідну частину бюджету вірту-

Руслан Бортник додає: обіцянки уряду спрямувати кошти від спецконфіскації «на благо людей» — це своєрідний фіговий листок, за яким чиновники намагалися приховати свої корупційні наміри.

«У такий спосіб влада маніпулює свідомістю людей. Варто зазначити, що тоді як урядовці закладають до бюджету гроші, яких немає, НБУ видає чергову порцію коштів на рефінансування: минулого тижня п'ять банків отримали загалом 4 млрд грн», — додає Бортник.

Окрім того, за словами експерта Українського інституту аналізу і менеджменту політики Миколи Спіридонова, голосування за законопроект про спецконфіскацію вкотре продемонструвало протиріччя між членами фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт».

«Розходжень у так званій коаліції виникає все більше, і від повного розвалу її утримує лише об'єднуючий страх перед достроковими виборами до Верховної Ради. Та вже нині можна констатувати, що сумарний рейтинг провладних фракцій не перевищує 10%», — додає Спіридонов.

«Це ще раз засвідчило, що ніякої коаліції у Верховній Раді немає. Голова парламенту категорично відмовлявся надати інформацію про кількісний і персональний склад так званої парламентської більшості. Їх штовхає в обійми один до одного лише бажання наживи і страх позбутися влади», — вважає Валентин Гладких.

Варто зазначити, що голосування за законопроект про спецконфіскацію, а також за низку бюджетних законодавчих актів минулого тижня відбувалося із кричущими порушеннями регламенту. Наприклад, законопроект №5132 «Про внесення змін до Податкового кодексу» спікер парламенту Андрій Парубій виносив на голосування тричі, доки не набрав необхідної кількості голосів.

«Коли голова Верховної Ради спонукає голосувати всупереч регламенту, волосся стає дибки. Бо так він прямо закликає переступати через закон України, тобто скоювати злочин, — обурюється Гладких. — Суспільство має дуже гостро реагувати на кожен факт порушення регламенту Верховної Ради. Чим більше ми на них тиснемо, тим вірогідніше, що вони змінять модель поведінки. Те, що робиться сьогодні, — це ганьба.

РОЗХОДЖЕНЬ У ТАК ЗВАНІЙ КОАЛІЦІЇ ВИНИКАЄ УСЕ БІЛЬШЕ, І ВІД ПОВНОГО РОЗВАЛУ ЇЇ УТРИМУЄ ЛИШЕ ОБ'ЄДУЮЧИЙ СТРАХ ПЕРЕД ДОСТРОКОВИМИ ВИБОРАМИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ

передбачалося «стягнення в дохід держави необгрунтованих активів до закінчення кримінального провадження, під час якого й були виявлені такі активи, правомірність походження яких не доведена».

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник зазначає, що цей закон не просто недосконалий, а вкрай небезпечний для суспільства, зокрема бізнес-середовища.

«Фактично документ дозволяв забрати активи в людини, яка могла бути невинною. Причому ця особа навіть не обов'язково мала підозрюватися у вчиненні того чи іншого злочину — достатньо вважатися номінальним власником злочинних активів.

Компенсуючий механізм дуже слабкий: підставою для таких дій могло стати знаходження людини в розшуку протягом двох місяців. Тим часом як передбачений цим документом спосіб повідомлення — публікація у ЗМІ — вкрай недосконалий, тож неважко припустити звичайну необізнаність людини.

Під дію закону могло потрапити дуже широке коло осіб, зокрема представники бізнесу. Безумовно, відкривалося необмежене поле для різного роду зловживань із боку правоохоронних органів аж до політичного тиску. Тому проти цього закону масово виступали не лише українські активісти, а

жиму» майна. Тим часом як для повернення вкрадених коштів ми мусимо діяти в правовій площині: висунути підозру, провести слідство, порушити кримінальну справу в спосіб, встановлений Кримінально-процесуальним кодексом України, передати справу до суду, виграти її в судовому порядку. І тільки після цього провадити подальші дії: арешт і конфіскацію майна.

До речі, в Україні вже є закон про спецконфіскацію, а також закон про заочне судочинство. Тож за два роки після втечі Януковича вкрадені ним кошти вже можна було повернути. Проблема в тому, що чиновники або не здатні, або не бажать цього робити, або просто хочуть полегшити собі життя», — каже Гладких.

ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО ДЛЯ КОРУПЦІЇ

Лідер фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко наголошує, що розробники законопроекту №5142 керувалися власними інтересами й намірами реалізувати корупційні схеми.

«Одна зі схем передбачає незаконну оборудку з коштами оточення Януковича на суму понад 1 млрд грн, які зараз знаходяться в Ощадбанку. Це цінні папери, на які за весь цей час мали нараховувати відсотки. Тепер вони хочуть конфіскувати ці цінні папери,

законопроекту стала саме фракція «Народного фронту», зокрема нардеп Сергій Пашинський.

«Цінні папери знаходяться в Ощадбанку, а його очолює Андрій Пишний, теж із «НФ», до того ж — креатура Яценюка. Цінні папери планувалося викупувати фактично за собівартість, з дисконтом, наприклад, 20%», — пояснив Головка.

Окрім того, за словами Юлії Тимошенко, використовуючи норми цього закону, влада мала намір узаконити оборудку з нафтопродуктами олігарха Сергія Курченка,

ЗАКЛАВШИ В ДОХІДНУ ЧАСТИНУ БЮДЖЕТУ ВІРТУАЛЬНІ КОШТИ, УРЯДОВЦІ ЗАСВІДЧИЛИ, ЩО НЕ ЗБИРАЛИСЯ ВИКОНУВАТИ НОРМИ КОШТОРИСУ

які були незаконно конфісковані та продані через корупційну схему за часів уряду Яценюка.

Депутат від фракції «Батьківщина» Сергій Соболев наголошує, що до незаконного виведення за кордон коштів Януковича причетна чинна глава НБУ Валерія Гончарова.

«На той час вона була керівником ради директорів компанії, через яку виводили вкрадені гроші в кіпрські офшори. Тож фракція «Батьківщина» наполягає, що від-

альні кошти, урядовці засвідчили, що не збиралися виконувати норми кошторису.

«Вони фактично поділили шкуру невбитого ведмедя. З одного боку, це був елемент тиску на Верховну Раду, цілковито популістський крок: мовляв, хто не з нами, той проти народу. З іншого боку, чиновники лише збільшили державний борг, адже діру, яка зростає в бюджеті після таких непрофесійних кроків уряду, доведеться чимось латати».

Більше того, є рішення Конституційного суду, де чітко прописано, що недотримання вимог регламенту щодо персонального голосування робить такий акт неконституційним і слугує підставою для його скасування. Тому щоразу, коли буде виявлено факт кнопкодавства, треба формувати позов до Адміністративного суду. Кожен закон, прийнятий із порушенням цієї вимоги, мають скасовувати».

Кіра ВІНОГРАДОВА

Уся правда про «сенсаційне» підвищення мінімальної зарплати і його наслідки

6 грудня Верховна Рада з ініціативи Кабміну тихенько і без обговорення ухвалила два законопроекти, які нівелюють «сенсаційне» підвищення мінімальної зарплати в Україні до 3200 грн, анонсоване прем'єр-міністром Гройсманом. Якщо коротко, то суть законопроектів зводиться до того, що доходи населення не збільшаться, а ось витрати істотно зростуть.

Такого висновку дійшов голова громадської організації «Дело принципа», юрист Олександр Гуміров, проаналізувавши в своїй статті на zabeba.li ухвалений парламентом закон №5130.

У Кодексі законів про працю змінений термін «мінімальна зарплата». Раніше це була ставка за просту некваліфіковану працю, куди не входили доплати, надбавки та премії. Тепер це — розмір оплати праці за виконану працівником місячну норму. З терміна прибрали «некваліфікована праця» і «доплати, надбавки та премії». І тепер кваліфікованому фахівцеві можна платити так само, як різноробочим, встановивши йому голу ставку навіть нижчу за мінімалку, оскільки потрібно, щоб сумарні виплати (зарплата + доплати + премія) були меншими за розмір мінімальної зарплати.

Повністю змінюється система нарахування зарплатні бюджетникам. Тепер найнижчий посадовий оклад (тарифна ставка) буде прив'язуватися не до мінімалки, а до прожиткового мінімуму, який, як відомо, не змінюється разом із мінімальною зарплатнею. Так, наприклад, у 2017 році прожитковий мінімум становитиме близько 1600 грн, що значно менше за 3200 грн. Тобто фактично оклади не змінюються порівняно з нинішніми. А тарифна ставка першого розряду (на основі якої формуються зарплати бюджетників з урахуванням міжкваліфікаційних і міжпосадових співвідношень. — Прим. ред.) встановлюватиметься Кабміном у ручному режимі.

Те саме буде і з тарифною сіткою шахтарів, яка була закріплена законом про престижність професії. Вона також відв'язується від мінімальної зарплати і прив'язується до прожиткового мінімуму. Відповідно, шахтарям не варто очікувати на підвищення зарплат.

Слід зазначити, що в Кримінальному кодексі розмір застави відв'язали від мінімальної зарплати — тепер його будуть розраховувати, відштовхуючись від прожиткового мінімуму. Всі інші штрафи і санкції, присутні в законодавстві України, залишилися у прив'язці до мінімальної зарплати — з нового року вони фактично збільшаться удвічі.

Гарна новина для всіх, хто планує судитися або отримувати ліцензію на окремі види господарської діяльності. Розмір ставки судового збору та розмір плати за ліцензію відв'язані від мінімальної зарплати і прив'язані до «прожиткового мінімуму працездатної особи». Вони обчислюватимуться із суми 1700 грн.

Раніше впровадження непомірних ставок судового збору аргументувалося вирівнюванням у правах всіх суб'єктів судового процесу. Але влада звільнила себе, кохану, в особі органів ПФУ та соцзахисту, а також органів державної влади, від оплати судового збору в судових справах щодо соціального захисту і дотримання трудового законодавства. До речі, громадяни України в справах про захист своїх прав як споживачів товарів і послуг не отримали довгоочікуваної пільги, тому суперечність із Законом «Про захист прав споживачів» у частині звільнення від судового збору не виправлена — платити доведеться. Також «перепідключені» на прожитковий мінімум ставки адміністративних послуг у сфері реєстрації бізнесу та нерухомості.

Закралася маленька поправка в закон про соціальний захист інвалідів. Стипендію під час навчання у ВНЗ їм виплачуватимуть тільки «в разі призначення». А з Закону «Про вищу освіту» вилучили норму, яка зобов'язує Кабмін підвищити розмір стипендії студентам-бюджетникам до розміру прожиткового мінімуму.

Ще на рік (до кінця 2017-го) зберегли розмір максимальної пенсії, встановлений статтею 85 Закону «Про пенсійне забезпечення» — ніхто в цій країні, незалежно від заслуг і виплачених пенсійних внесків, не має права на пенсію більшу, ніж 10740 грн (370 євро в місяць). Крім того, середня зарплата в Україні як складова формули, що застосовується для нарахування пенсій, тепер визначатиметься не Пенсійним фондом з урахуванням даних по країні, а Кабміном у ручному режимі. Але ж до цього показника прив'язані індексації всіх пенсій у країні, тож наслідки є очевидними: пенсіонери, тримайте кишені ширше!

Цікава зміна торкнулася статті 7 Закону «Про збір та облік єдиного

внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Сьогодні підприємці платять ЄСВ за себе тільки тоді, коли фактично отримують прибуток. Тепер їх зобов'язують платити єдиний соцвнесок незалежно від наявності або відсутності доходів.

А «єдиноподатникам» другої групи ставку податку залишили в прив'язці до мінімальної зарплати, отже, в 2017 році податок зросте в два з гаком рази. Мабуть, на думку влади, економічна ситуація в країні така втішна, що підприємці зможуть платити більше податків.

Всього мінімуму, зарплати Національного антикорупційного бюро та Національного антикорупційного агентства, Державного бюро розслідувань, працівників прокуратури, поліції та суддів усіх інстанцій. Гола ставка (без премій, доплат і вислуги) судді районного суду тепер буде близько 51 тис. грн, Апеляційного суду — 85 тис. грн, Верховного суду — 127,5 тис. грн; гола ставка звичайного районного прокурора — 20,4 тис. грн, прокурора в обласній прокуратурі (не плутати з прокурором області) — 25 тис. грн, в ГПУ (не генпрокурор) —

но, бо безкоштовна медицина закріплена в Конституції України. Члени родини загиблого поліцейського втратили право на безкоштовні санаторні путівки. Переключені на прожитковий мінімум і виплати в разі смерті або інвалідності поліцейського. Мабуть, з огляду на останню трагедію в поліції влада запідозрила поліцейських у тому, що вони навмисне гинуть, аби отримати компенсації.

І наостанок слід зазначити, що норми розрахунків, які використовуються при нарахуванні субсидій на комунальні послуги

**ЗМІНАМИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА
ВІДНОВЛЕНІ ПОЗАПЛАНОВІ ВІІЗНІ
ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ ПЛАТНИКІВ ПДВ.
ТАКОЖ ЗАПРОВАДЖЕНИЙ МЕХАНІЗМ
ДОСТУПУ КОМПЕТЕНТНИХ СЛУЖБ
ДО ДАНИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕЄСТРІВ
ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ**

Змінами до законодавства відновлені позапланові віізни податкові перевірки платників ПДВ. Також запроваджений механізм доступу компетентних служб до даних електронних реєстрів для моніторингу доходів населення. Тож можна спати спокійно: наші з вами гаманці стали значно прозорішими.

Відв'язали від мінімальної зарплати, прив'язавши до прожитко-

26,5 тис. грн. Як відомо, реальна зарплата (з доплатами і преміями) у цих осіб десь у 1,3–1,6 раза більша за голу ставку, тож щиро і від усієї душі порадіємо за них: ось кому в Україні жити добре!

Натомість члени сімей поліцейських, згідно зі змінами, втратили право на безкоштовне обслуговування у медичних установах системи МВС. Це див-

(наприклад, формульний розрахунок доходів непрацюючого члена сім'ї), не відв'язані від розміру мінімальної зарплати, а отже, суми субсидій стануть значно меншими.

Тому суть «сенсації» від Гройсмана звелася не до різкого поліпшення добробуту населення, а до затягування пасків і нових перевірок бізнесу та громадян.

Що для українців означає підвищення мінімальної заробітної плати

На даний момент мінімальна зарплата в Україні становить 1600 грн. З 1 січня 2017 року Кабінет міністрів підвищує рівень МЗП до 3200 грн.

Підвищення мінімальної зарплати в два рази, до **3 200** гривень, це:

Податок на «дорогі автомобілі» — зменшується база оподаткування, бо тепер податком будуть обкладатися машини вартістю не понад 1 033 500 грн, як раніше, а тільки понад 2 400 000 грн

Єдиний соціальний внесок для «спроценців» збільшиться в два рази. Єдиний податок для I та II груп підприємців також подвоїться

Податок на нерухомість збільшиться в два рази

Зарплати бюджетників — не зміняться. Посадові оклади держслужбовців більше не прив'язані до мінімальної зарплати, а будуть фіксованими

Е-декларування — в два рази збільшаться суми фінансових зобов'язань, витрат на угоди, грошових активів чиновників, які можна не вказувати в електронній декларації

**ТЕПЕР КВАЛІФІКОВАНОМУ ФАХІВЦЕВІ
МОЖНА БУДЕ ПЛАТИТИ ТАК САМО,
ЯК РІЗНОРОБОЧИМ,
ВСТАНОВИВСЯ ЙОМУ ГОЛУ СТАВКУ
НАВІТЬ НИЖЧУ ЗА «МІНІМАЛКУ»**

Перестрілка у Княжичах, під час якої загинуло п'ятеро правоохоронців, стала справжнім шоком. Адже подібного в історії незалежної України ще не було. Офіційна інформація була дуже суперечливою, а міністр МВС, який завжди коментує все що треба і не треба, зберігав мовчанку. Експерти розповіли «ВВ», що, на їхній погляд, сталося насправді, чи дізнаємося ми правду та чому голова МВС не піде у відставку. Також політологи оцінили реформу МВС і спрогнозували, хто стане наступним головою Національної поліції.

МОВЧАННЯ АВАКОВА

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник говорить про те, що за нинішнього міністра МВС ми не довідаємося, що сталося.

«Є кілька складових цієї трагедії. Перше — це депрофесіоналізація правоохоронних органів. До поліції та деяких спецпідрозділів набрали людей без достатнього рівня підготовки.

Друге — у цій справі не можна виключати корупційний мотив. Подивіться: під час перестрілки було п'ятеро загиблих та жодного пораненого. Це більше скидається на кримінальні розбірки й спробу прибрати свідків.

Третє — політична безвідповідальність. Були в нас раніше й інші трагедії, зокрема пов'язані з батальйоном МВС «Торнадо», було Криве Озеро, Дніпро... Ми бачимо, що ніхто не поніс відповідальності. Саме тому ці трагедії просто запрограмовані. Схиляюся до того, що за цього міністра ми правди не дізнаємося.

До речі, його мовчання у цій ситуації — демонстрація тотального цинізму. В будь-якій нормальній, та навіть ненормальній країні, якби трапився такий інцидент, то місцеве керівництво одразу ж потрапило за ґрати, керівництво поліції було б звільнене, міністр МВС подав би у відставку! Та Аваков зубами триматиметься за своє крісло», — аналізує політолог.

Руслан Бортник пояснює, що відповідальність за цю трагедію несе не тільки міністр МВС, а й президент та парламентська коаліція, які сформували сумнівну систему влади. До того ж відставки Авакова (головний представник «Народного фронту» на владному олімпі) всі бояться, адже цей крок може призвести до розвалу коаліції й, відповідно, до дочасних парламентських виборів.

«Заради збереження більшості покладуть ще сотні життів українців (через непрофесійність дій поліції та реформу загалом). Для них важливо, щоб залишився нинішній формат влади, який дозволяє контролювати суспільство і ділити між собою економічні багатства», — констатує експерт.

Загалом Бортник оцінює поліцейську реформу на двійку за п'ятибальною шкалою.

«Чому не на одиницю? За саме розуміння, що реформа потрібна, адже стара міліція повністю себе дискредитувала. Нова поліція на якийсь момент відновила довіру людей, та вже встигла її розгубити. До того ж усі хвороби міліції передалися у спадок поліції: корупція, кумівство... Більше того, ця реформа призвела до зростання зло-

чинності майже на 30%. Насправді ж у нинішнього міністра МВС немає бажання щось робити. Аваков більше переймається «Фейсбуком» і політикою, ніж управлінням МВС», — говорить Бортник.

Також експерт зазначив, що незабаром буде призначений новий голова Нацполіції.

«Аваков намагався просунути на цю посаду Вадима Трояна, який є його креатурою. Та після трагедії в Княжичах призначати його, навіть з огляду на нашу систему, було б аморально. Однак, за великим рахунком, це квота президента. Насправді ж спектр кандидатів дуже широкий: починаючи від Яреми і закінчуючи Найємом», — підсумовує експерт.

ТВОРЕННЯ МІФУ

Політолог, голова правління Інституту української політики та керівник Фонду «Українська політика» Кость Бондаренко також сумнівається у тому, що нам розкажуть про реальний перебіг подій.

«Очевидно, що наразі працюють над тим, аби висунути єдину версію як правдиву. Бачимо спроби обілити вище керівництво, знайти стрілочників. Тобто все це — процес творення та тиражування міфу. Насправді нині може бути лише одна правильна позиція голови відомства — його добровільна відставка. Це був би вагомий політичний крок. Та міністр МВС на це не піде. Арсен Аваков — ключова постать у партії «НФ», яка є одним із двох учасників парламентської більшості. Вихід «НФ» з коаліції призведе до дочасних виборів, що не вигідно для президента. Тому

Порошенко та його політична сила змушені терпіти Авакова», — розповідає політолог.

Експерт зазначив, що реформу МВС можна назвати фасадною. Адже немає жодних реальних змін, окрім перевдягання у нову форму та пересаджування поліцейських у нові машини. Загалом же досвідчені кадри замінили працівниками, які не здатні реагувати на реальні виклики.

«Міністр натомість дуже успішно освоює бюджет, показує, як свої бізнес-навички можна застосовувати, перебуваючи на нинішній посаді. А про суспільство в нас

ЗАРАДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ БІЛЬШОСТІ ПОКЛАДУТЬ ЩЕ СОТНІ ЖИТТІВ УКРАЇНЦІВ. ДЛЯ НИХ ВАЖЛИВО, ЩОБ ЗАЛИВИВСЯ НИНІШНІЙ ФОРМАТ ВЛАДИ, ЯКИЙ ДОЗВОЛЯЄ КОНТРОЛЮВАТИ СУСПІЛЬСТВО І ДІЛИТИ МІЖ СОБОЮ ЕКОНОМІЧНІ БАГАТСТВА

хтось думає?» — запитує Кость Бондаренко.

Політолог також говорить про те, що спрогнозувати, хто саме очолить Національну поліцію, надто складно: «Останні кадрові призначення вказують на відсутність логіки в цьому питанні. Будь-яка людина може зовсім неочікувано всістися у керівне крісло. Це може бути якась умовна Анастасія Деева чи Вікторія Нуланд, яка незабаром втратить роботу», — говорить Кость Бондаренко.

«КУЛЬГАВА КАЧКА»

Кандидат політичних наук, політолог Олексій Якубін, вважає, що трагедію у Княжичах можна пояснити хаосом всередині МВС.

«Велика кількість версій свідчить про безладдя у лавах відомства. На жаль, навряд чи ми почуємо

іншого боку, міністр як «кульгава качка» нині вигідний владі», — говорить Якубін.

Політолог також охарактеризував зміни в системі МВС: «Нині очевидно, що ніякої реформи не відбулося. Можна багато говорити про нову форму, але факт той, що розкритість злочинів погіршилася, а сама злочинність значно зросла. Зрозуміло, що певну роль відіграє тяжка соціально-економічна ситуація. Та головна причина полягає у тому, що зміни, які проводили в системі МВС, були вкрай неефективними. Згадаймо про навчання поліцейських, переатестацію, до якої тепер є безліч запитань», — констатує Якубін.

Експерт спрогнозував, що в Трояна невеликі шанси обійняти посаду голови Національної поліції. А ось у Мустафи Найсма вони чималі: хоч він і критикує президента, в

перестрілці немає поранених, а є тільки вбиті, то це більше скидається на розстріл, на страту. Тож ця історія буде обростати таємницями. Але, звісно, якогось майора Голопупенка призначать стрілочником. Коли вже сам міністр МВС не йде у відставку, то він принаймні мусить звільнити велику групу офіцерів, аж до генералів. Якщо цього не станеться, наслідки можуть бути трагічними. Наприклад, спалахнути поліцейські війни», — аналізує Небоженко.

За словами політолога, вірогідно, що президент все ж наполягатиме на відставці Авакова. Тоді розстріл у Княжичах набере зовсім іншого політичного обороту.

«Річ у тім, що президент практично сформував репресивний ланцюг: під його контролем СБУ, ГПУ, ЦВК. Якщо він посадить свою людину ще й у крісло міністра МВС, то зможе сміливо йти на дочасні вибори — хоч парламентські, хоч президентські. Тотальний контроль над силовиками та адміністративний ресурс здатні вирішити будь-яке завдання щодо фальсифікації. Ось як далеко можуть зайти наслідки трагедії у Княжичах. Та потрібен час, і ми з вами побачимо, як розгорнутимуться події», — пояснює політолог.

Також Віктор Небоженко назвав ім'я потенційного голови Нацполіції: «У цій ситуації справді може виникнути конфлікт між президентом та міністром МВС, бо кожен прагнучиме призначити свою людину. Для президента, якщо не вдасться сколупнути Авакова, це крісло дуже важливе. Гадаю, що останнє слово буде за Порошенком. Тож головою Національної поліції може стати Віктор Король, давній і близький друг очільника держави», — підсумовує Небоженко.

Анна СПІВАК

НАРАЗІ ОЧЕВИДНО, ЩО НІЯКОЇ РЕФОРМИ НЕ ВІДБУЛОСЯ. МОЖНА БАГАТО ГОВОРИТИ ПРО НОВУ ФОРМУ, АЛЕ ФАКТ ТОЙ, ЩО РОЗКРИВАНІСТЬ ЗЛОЧИНІВ ПОГІРШИЛАСЯ, А САМА ЗЛОЧИННІСТЬ ЗНАЧНО ЗРОСЛА

об'єктивну інформацію щодо цих подій, адже надто високий градус політичного напруження. До того ж Аваков не збирається йти у відставку, хоча мав би це зробити. Затяжна мовчанка міністра з приводу трагедії у Княжичах демонструє, що він хоче дистанціюватися від ситуації та вийти максимально сухим із води.

До речі, команда президента почала захищати Авакова, називаючи критику його дій надмірною. Все тому, що без Арсена Авакова як одного зі стовпів «НФ» на посаді міністра МВС коаліція приречена. Тому цю тему й не розкручують. З

разі потреби говоритиме і про вали Авакова.

НЕОЧІКУВАНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПОВОРОТ

Політолог, директор соціологічної служби «Український барометр» Віктор Небоженко зауважує, що якщо тема із перестрілкою в Княжичах не матиме жодних наслідків у вигляді покарання винних, то в українців є всі підстави боятися оновленої поліції.

«Те, що сталося, — справжній шок. Вам будь-який правоохоронець чи людина з АТО скаже: якщо

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Якою б не була справжня причина, скасування тендерів вдарить не лише по ГТС, а й по українських підприємствах — переможцях торгів. За словами Юрія Корольчука, для промисловців це замовлення було можливістю працювати, виплачувати зарплату своїм співробітникам. Фактично тендер сприяв розвитку всієї української економіки. Але, мабуть, ні державі, ні тим паче «Нафтогазу» це нецікаво. Тому хоч робітники заводів і виходили під Кабмін з вимогою повернути замовлення, навряд чи їх почують нагорі.

РОСІЙСЬКІ КАВЕРЗИ «ПОТОКІВ»

Війна на Донбасі загострила і без того складні газові стосунки між Києвом і Москвою. Від остаточного розірвання відносин зупиняє лише транзитний договір, термін дії якого закінчується у 2019 році. Другий рік поспіль «Газпром» заявляє про те, що до 2020 року цілковито припинить транспортувати газ через Україну — звідси активізація проектів «Північний потік-2» та «Турецький потік». А тут ще й Єврокомісія дозволила «Газпрому» збільшити перекачування блакитного палива трубопроводом OPAL в обхід України, що є порушенням ст. 274 Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. При цьому ЄК заявляє про намір зберегти всі діючі маршрути доставки російського газу в Євросоюз, зокрема український коридор...

За словами Юрія Корольчука, з нашого боку нічого не зроблено для того, щоб не змарнувати транзитні можливості.

«Коли запрацює «Турецький потік», ми можемо втратити 15 млрд кубометрів транзиту газу на рік, «Північний потік-2» гіпотетично відмінує ще 15 млрд кубометрів. За допомогою OPAL спробують доправляти близько 10 млрд кубів до Австрії, Угорщини та Італії», — уточнив експерт.

Він нагадав, що німецький OPAL — це сухопутне продовження «Північного потоку». Цікава деталь: на німецько-чеському кордоні планується сполучити цей трубопровід з чеською «Газеллю».

«Чехи вклали гроші в цей проект і чекали на «розбірки» між Україною і РФ, щоб, скориставшись моментом, своїми мережами постачати російський газ до Центральної Європи. Упродовж кількох років цю ідею остаточно реалізують. Це вкотре доводить, що європейські політики можуть заявляти про підтримку України, але для європейських компаній ми — конкуренти», — додав Корольчук.

Валентин Землянський констатував, що втрата Україною транзитних потужностей — це перспектива найближчих 3-5 років.

«ГТС буде генерувати збитки. Доведеться шукати гроші не лише на консервацію, а й на забезпечення газопостачання українських регіонів. Адже якщо відключать той чи інший магістральний маршрут, деякі області ризикують залишитися без газу», — розповів він.

А Юрій Корольчук уточнив, що коли запустяться обидва «Пото-

СПРАВА — ТРУБА

ЄВРОПЕЙЦЯМ МОЖУТЬ ПЕРЕДАТИ ГТС У КОНСОРЦІУМ, І УКРАЇНА ЯК ДЕРЖАВА, ПО СУТІ, ВТРАТИТЬ КОНТРОЛЬ НАД МЕРЕЖЕЮ. ГОЛОВНИМИ ВИГОДОНАБУВАЧАМИ ПРИ ЦЬОМУ БУДУТЬ ІНОЗЕМЦІ, ЯКІ У ПРАГНЕННІ МІНІМІЗУВАТИ СВОЇ ВИТРАТИ СКОРОТЯТЬ НА 2/3 ТРАНЗИТНІ ПОТУЖНОСТІ СИСТЕМИ

ки» і OPAL, витрати України на обслуговування ГТС збільшаться. Нині на ці потреби спрямовується 300-400 млн доларів у рік, але в разі негативного розвитку ситуації сума зросте до 700-800 млн доларів.

Втім, Геннадій Рябцев вважає, що хоч європейці й погодилися на реалізацію російських газотранспортних проектів, проте в ЄС дотримуються чіткого принципу: не купувати в одного постачальника або в однієї країни більше як 30% кожного енергоносія. Наразі йдеться про російський газ.

«Спорудження газопроводу не гарантує, що країни ЄС перевищать цю квоту. І якщо європейці не захочуть купувати російський газ, це буде проблемою виключно РФ», — підкреслив він.

Також експерт висловив сумнів щодо запуску «Турецького потоку».

«Найочевидніше, туди будуть закопані мільярди бюджетних коштів РФ і відміті кошти деяких турецьких посередників. І на цьому все. Туреччині не потрібна така кількість російського газу, бо навіть уже існуючий «Блакитний потік» не задіяний на повну потужність. Більше того, Анкара не досягла домовленостей із європейськими країнами, зокрема Грецією і Болгарією, про добування цього трубопроводу в Європу. Тому незрозуміло, куди далі піде російський газ», — констатував Рябцев.

КОНЦЕСІЯ ЯК ПЛАН ЗНИЩЕННЯ?

Після 2019 року, коли завершиться термін дії транзитного договору з «Газпромом», газотранспортна система України буде

змушена змінити своє основне призначення і переорієнтуватися на забезпечення внутрішніх споживачів, виконуючи розподільчі функції. Геннадій Рябцев не виключив, що ГТС буде також використана для зберігання газу і транспортування незначних обсягів до Південно-Східної Європи.

«Але це не означає, що українська ГТС нікому не буде потрібна. Існують плани щодо нарощування обсягів видобування вітчизняного газу. Якщо Україна стане експортером блакитного палива, їй буде потрібна система для обслуговування і внутрішніх, і зовнішніх споживачів», — додав експерт.

Глава НАК «Нафтогазу» не може не знати про плани щодо

профілактичних робіт і підтримання технічного стану газотранспортної системи.

Недарма ж європейські компанії TrailStone Energy LLC і DufEnergy Trading SA вже уклали з «Укртрансгазом» договори про зберігання блакитного палива в ПСГ і його транспортування. На думку Валентина Землянського, ці компанії поки обдивляються на українському ринку. Він не виключив, що в майбутньому вони стануть операторами української ГТС.

«Європейцям можуть передати ГТС у консорціум, і Україна як держава, по суті, втратить контроль над мережею. Головними вигодонабувачами будуть іноземці», — повідомив експерт.

КОЛИ ЗАПРАЦЮЄ «ТУРЕЦЬКИЙ ПОТІК», УКРАЇНА МОЖЕ ВТРАТИТИ 15 МЛРД КУБОМЕТРІВ ТРАНЗИТУ ГАЗУ НА РІК. «ПІВНІЧНИЙ ПОТІК-2» ГІПОТЕТИЧНО ВІДМІНУЄ ЩЕ 15 МЛРД КУБОМЕТРІВ. ЗА ДОПОМОГОЮ OPAL В ОБХІД НАШОЇ ГТС МАЮТЬ НАМІР ДОПРАВЛЯТИ БЛИЗЬКО 10 МЛРД КУБІВ ДО АВСТРІЇ, УГОРЩИНИ ТА ІТАЛІЇ

збільшення видобутку, але при цьому він вважає за краще заявляти про зниження вартості української ГТС в'ятеро, якщо транзит російського газу нею припиниться повністю. А також про те, що вже три європейські компанії виявили практичний інтерес до спільного управління ГТС України. І справді, чому б не покерувати, адже стан системи можна назвати задовільним і навіть непоганим.

Юрій Корольчук зазначив: щороку «Укртрансгаз» спрямовує 300-400 млн доларів на ремонт,

згідно із законодавством, газотранспортні мережі не можна приватизувати. Але команда Коболева придумала, як обійти цю заборону. На допомогу прийшов закон «Про реформування системи управління єдиною газотранспортною системою України», який набув чинності ще 2014 року. Документ передбачає, що ГТС і ПСГ залишаються у державній власності, але їх можна передавати в управління спеціально створеним компаніям, у яких за державою залишається контрольний пакет

акцій. При цьому фактично знімаються обмеження на передачу в оренду або концесію магістральних газопроводів і ПСГ підприємству для здійснення функцій оператора. А завдяки липневій постанові Кабміну №496 цей процес прискориться.

Валентин Землянський упевнений, що після приходу європейських концесіонерів ГТС України втратить свої колишні потужності.

«Будь-яка транснаціональна компанія нітрохи не дбає про ситуацію в країні — вона прагне максимально отримувати прибутки. Єврооператори намагатимуться мінімізувати свої витрати, відповідно, транзитні потужності скоротять на 2/3. Залишаться у нас від системи один напрямок, на якому працюватиме французька компанія із російським «Газпромом». Соціалку на собі тягнути ніхто не буде: не платиш за газ — до тебе прийдуть колектори. Все буде жорстко. Тому я категорично проти залучення європейських газотранспортних компаній як операторів і вважаю, що ГТС повинна залишатися у власності та управлінні держави, бо не можна розбазарювати наші стратегічні об'єкти», — заявив він.

Експерти схиляються до думки, що якби державні мужи припинили вбивчу для країни політику, газотранспортна система України могла б зберегти свої потужності. Сьогодні в країні відсутнє стратегічне планування у нафтогазовому комплексі, яке має охоплювати горизонт щонайменше в 10 років. Але стратегію потрібно не лише розробити і затвердити, а й дотримуватися її хоча б протягом 3-5 років.

З огляду на те, що українська ГТС є найвигіднішим напрямком як для «Газпрому», так і для європейських країн, необхідно обстоювати свої позиції на міжнародному рівні й показати всю привабливість нашого маршруту тій же Росії.

«Для цього не потрібні переговори в Кремлі з Путіним — мусить бути задіяна європейська дипломатія. Вирішення транзитного питання України лежить не тільки в сфері скарг до Єврокомісії, а й у

Чи виживуть у новому році сільгоспвиробники?

Агросектор справедливо називають донором українського бюджету. Це найбільша експортна галузь, яка забезпечує близько 41% від загального обсягу ВВП країни. І це при тому, що на 90% ми експортуємо сільськогосподарську сировину, яка має низьку додану вартість. На жаль, держава ставить до сільгоспвиробників як поганий господар до своєї корови: хоче поменше годувати, але отримувати якнайбільше молока.

Два роки тому уряд Яценюка став на шлях скасування спеціального режиму адміністрування ПДВ для сільгоспвиробників. Було звужено коло осіб, для яких діяла пільгова норма оподаткування, а також зменшений відсоток ПДВ із суми продажу сільськогосподарської продукції, що залишався на спецрахунок (ці кошти виробник може використовувати на придбання техніки, розширення виробництва тощо).

Уряд Гройсмана продовжує цю політику, з боку чиновників навіть лунають ініціативи щодо повного скасування спецрежиму адміністрування ПДВ від нового року. Але, на думку експер-

оподаткування призведе до подальшого виходу агропромислових підприємств у тінь та подорожчання сільськогосподарської продукції.

Сергій Кондрюк наголошує, що 2 млрд гривень із запланованих на держдотації коштів планують отримати зі Спеціального фонду — незахищеної статті бюджету. Вона має наповнюватися, зокрема, за рахунок доходів від спецконфіскації майна. Щоправда, відповідний законопроект парламент минулого тижня провалив.

«Тож не можна виключати, що держпідтримка агратора після скасування спецрежиму оподаткування скоротиться у 2,5 рази. Хоча

АГРАРІВ ПОЗБАВЛЯЮТЬ ТІЄ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ, ЯКА ДОЗВОЛЯЛА ЇМ РОЗВИВАТИСЯ І ЗБІЛЬШУВАТИ ВІДРАХУВАННЯ ДО БЮДЖЕТУ

саме пільгова система оподаткування стала тим стимулом, завдяки якому протягом останніх десяти років агросектор України показував стабільне зростання на рівні 10–12% на рік навіть попри хвилі світових економічних криз.

«Однією з переваг спецрежиму оподаткування є те, що гроші на розвиток справді доходять до виробників продукції, а не осідають у великих корпораціях. Корупційні ризики мінімізуються», — зазначає заступник голови профспілки агропромислового комплексу Сергій Кондрюк.

Замість спецрежиму з ПДВ запроваджується система бюджетних дотацій. Згідно із законом №5132 «Про внесення змін до Податкового кодексу», який парламент ухвалив минулого тижня у першому читанні, щорічний обсяг дотації повинен бути не меншим як 1% від вартості валової продукції. У наступному році йдеться про 4 млрд гривень прямої підтримки з держбюджету для сільгоспвиробників, які реалізують понад 75% власної продукції. Передбачено, що кошти мають отримати виробники овочів, фруктів, ягід, а також сільгоспідприємства, які розводять птицю, велику рогату худобу, свиней, коней тощо.

«Механізм держдотацій агратора не новий для України, він припинив діяти в 2004 році, коли був запроваджений режим спецоподаткування», — зазначає голова Комітету підприємців АПК при Торгово-промисловій палаті України Олег Юхновський. — Однак раніше кошти спрямовувалися на підтримку всіх виробників м'яса й молока, зокрема малих і середніх фермерських підприємств. Наразі 50–70% малого бізнесу і селян, які виробляють окремі види тваринницької продукції, залишаються без жодної допомоги. Найболючіше це вдарить по малих і середніх фермерських господарствах, які є платниками ПДВ, однак не здійснюють експортних операцій. Не виключено, що за такої системи ці господарства значно погіршать свої фінансово-економічні результати і за кілька років збанкрутують. Найменше постраждають великі агрохолдинги. Скасування спецрежиму

наміри встановити розмір допомоги на рівні 1% від вартості валової продукції вселяють обережний оптимізм», — каже Кондрюк.

Логіка в діях чиновників взагалі відсутня. Аграріїв фактично позбавляють тієї системи оподаткування, яка дозволяла їм розвиватися і збільшувати відрахування до бюджету, а замість цього держава шукає гроші на їхню підтримку. Так, у Мінекономрозвитку прогнозують, що в разі повного скасування спецрежиму ПДВ надходження до бюджету зростуть на 10,6 млрд гривень. Однак, за словами експертів, внаслідок такого кроку виробництво в аграрному секторі суттєво впаде, через що ВВП країни може знизитися на 1%, а це — 23 млрд гривень.

«У проекті бюджету передбачено, що наступного року ріст ВВП складе 3%, Світовий банк дає не більше як 2,5%. Однак одне з припущень, на якому базується прогноз ВВП, полягає у тому, що агросектор даватиме таке саме колосальне зростання, як і в попередні три роки. Та на такі тенденції було кілька причин. По-перше, достатньо вагома держпідтримка; по-друге, нам щастило з природно-кліматичними умовами, завдяки чому був хороший урожай; по-третє, світова і внутрішня кон'юнктура дозволяла продавати сільськогосподарську продукцію за прийнятними цінами. Наступного року можна очікувати значних ризиків: наприклад, урожайність знизиться. Згідно з прогнозами, за півтора-два роки ми втратимо в агросекторі близько 100 тисяч робочих місць. Передусім дуже сильно постраждають садівництво і тваринництво — падіння у цих сферах може сягнути 20%, хоча вони й так ледь існують. Тож якщо найбільша експортна галузь, яка також забезпечує внутрішнє споживання, піде у великий «мінус», то й загальнодержавний ВВП покаже аналогічні показники», — акцентує Сергій Кондрюк.

Вікторія ЧАЙКА

Як з розподілу земель створити реальні робочі місця на селі?

Грошовиті олігархи отримують ще одну можливість за безцінь консолідувати майже 1 мільйон гектарів землі, поповнивши тим самим земельні банки своїх аграрних корпорацій.

Як з розподілу земель створити реальні робочі місця на селі?

У четвер, в аграрний день у Верховній Раді, на голосування мали внести законопроект №3866 щодо справедливого розподілу земель у процесі приватизації державних підприємств, установ та організацій. На жаль, як завжди, на аграрні питання не залишилось часу. Отже, розгляд перенесли на наступний пленарний тиждень.

У цій статті я хотів би поділитися з читачами «Вечірніх Вістей» своїми роздумами про те, як

тощо. Члени кооперативу матимуть можливість запропонувати комусь із пайовиків роботу в кооперативі, і окрім відсотків з прибутку та грошей за оренду вони отримуватимуть ще й заробітну плату.

Чи не до того самого вдалася країна, коли вирішила об'єднати громади?

І навіть якщо з таких кооперативів приживеться лише п'ята частина — це 100 тисяч сімей! А якщо брати до уваги середню родину з чотирьох осіб, то це 400 тисяч людей, які безпосередньо або опосередковано залучені до сільського господарства.

Люди мають відчувати, що вони є реальними господарями на власній землі: самі призначатимуть агронома, самі фіксуватимуть урожайність, обиратимуть директора, проводитимуть аудит, перевірятимуть бухгалтерію, вирішуватимуть, що сіяти і куди продавати врожай. За

ГРОШОВИТІ ОЛІГАРХИ ОТРИМУЮТЬ ЩЕ ОДНУ МОЖЛИВІСТЬ ЗА БЕЗЦІНЬ КОНСОЛІДУВАТИ МАЙЖЕ 1 МІЛЬЙОН ГЕКТАРІВ ЗЕМЛІ, ПОПОВНИвши ТИМ САМИМ ЗЕМЕЛЬНІ БАНКИ СВОЇХ АГРАРНИХ КОРПОРАЦІЙ

найближчим часом вивести наше село зі стану занепаду і що для цього потрібно зробити.

Справді, вже давно назріло питання щодо розділу земель державних підприємств у такий спосіб, аби роздати їх людям, а решту залишити як землі запасу та резерву сільської або селищної ради. І законопроект №3866 у деяких пунктах пробує вирішити цю проблему.

Але все ж таки фракція «Батьківщина» не голосуватиме за цей законопроект. Чому?

Ми вважаємо, що, найочевидніше, ці розпаювані землі після передачі пайовикам у той чи інший спосіб збуде той, хто більше заплатить, — наприклад агрохолдинг. Це саме стосується і земель, які відійдуть до сільської або селищної ради. Грошовиті олігархи отримують ще одну можливість за безцінь консолідувати майже 1 мільйон гектарів землі, поповнивши тим самим земельні банки своїх аграрних корпорацій.

Ні, ми не пропонуємо залишити все так, як було. «Батьківщина» виступила з ініціативою взагалі кардинально змінити схему розподілу земель. Ми пропонуємо роздати ці землі по 2 гектара 500 тисячам сімей, що проживають у сільській місцевості.

Але не просто роздати. Разом із державним актом на землю пайовики мають отримати ґрунтовну інформацію від спеціально відрядженої до них людини (дорадника), як саме вони можуть заробити на цій землі, а не просто на 50 років здати її в оренду. Вони мають бути причетними до розподілу прибутку майбутнього врожаю, який даватиме ця земля щороку.

Певна річ, без сприяння держави тут не обійтись. Допомогати потрібно обіговими коштами, мінеральними добривами, засобами захисту рослин, насінням, технікою для обробки землі (яку можна надавати в лізинг), паливом

кілька років популярними та дефіцитними стають спеціальності агрономів, водіїв тракторів та машин, бухгалтерів. Також це буде однією з непоганих можливостей вигідно вкласти власні заощадження. Сільські вчителі, лікарі, працівники дошкільних навчальних закладів, пенсіонери участю у таких кооперативах зможуть отримати додатковий заробіток.

Статистика свідчить, що сьогодні в сільському господарстві працює 420 тисяч українців. А тут за рік можемо вдвічі збільшити зайнятість. Через рік-два, коли люди побачать, що така діяльність є вигідною, впевнений, ця цифра збільшиться удвічі.

Саме такий шлях у сільському господарстві обрала Угорщина. І це яскравий доказ того, що така схема працює і дає прибуток.

За кілька років кількість залучених у сільське господарство людей може сягнути 1 мільйона. Це і є завданням держави з огляду на те, що в сільській місцевості проживає понад 15 мільйонів громадян країни. Адже в селі можна заробляти лише на землі.

І що для всього цього потрібно? Змінити аграрну політику держави.

Уряд не упускає жодного моменту, аби похвалитися, як сьогодні держава розпочала допомагати невеликим фермерським господарствам. Скрізь і усюди розповідається про програми підтримки малого фермерства та все більші обсяги фінансових інвестицій. Але вже час переходити від слів до справ. Сільський житель повинен мати роботу. І саме земля допоможе їм її отримати. Завдяки цьому зростатимуть статки людей і наповнюватимуться бюджети всіх рівнів. І село почне оживати!

Вадим ІВЧЕНКО

2016 рік приніс європейському континенту низку політичних потрясінь: майже рекордну кількість мігрантів, які прибувають із країн Близького Сходу й Африки; вихід Великобританії з ЄС і нову загрозу російського вторгнення. Але 2017-й може бути ще тривожнішим.

Наступного року на Європу чекають вибори в Німеччині, Франції, Нідерландах і, можливо, Італії. Майже в усіх країнах ЄС політичному істеблшменту закидають повільне економічне зростання, брак робочих місць і переважання глобальних фінансових ринків над інтересами пересічних громадян.

Новим індикатором народного невдоволення став референдум в Італії у неділю, на якому виборці відхилили конституційні зміни, запропоновані прем'єр-міністром Маттео Ренці. Цей результат був гучним ляпасом для Ренці, внаслідок чого він оголосив про свою відставку.

Після британського «Брексіта» рішення Італії стало ще одним нищівним ударом по цілісності Європи, який поставив під сумнів десятиліття намагань об'єднати в союз 28 країн. І актуалізував питання щодо того, чи зможе ЄС взагалі утриматися найближчими роками.

«Політична криза в Італії завдає такого удару по самому центру Європейського союзу, якого не зміг нанести навіть «Брексіт», — сказав Муджтаба Рахман, керуючий директор по Європі в консалтинговій компанії Eurasia Group. — Великобританія завжди була наполовину в ЄС і наполовину за його межами. Тоді як Італія є однією з держав-засновниць, вона повністю інтегрована в політичну і економічну структуру союзу. Це дуже важливо для ЄС».

Італійські виборці відхилили конституційну реформу, яка, з-поміж інших змін, мала збільшити владу прем'єр-міністра за рахунок скорочення повноважень сенаторів і їх кількості. Результати референдуму відкривають нові можливості перед «Рухом п'яти зірок» — популістами, які агітували проти конституційних змін.

Голосування також потягло за собою відставку Ренці, рішучого прихильника Європейського союзу. Народне невдоволення перетворило звичайний референдум на те, що Франсуа Ейсбур, колишній представник міністерства оборони Франції і голова Міжнародного інституту стратегічних досліджень, назвав «моментами непередбачуваності та загадковості».

Так сталося спочатку у Великобританії, тепер — в Італії. Бойкот політичних еліт, а саме так можна розцінити рішення народу, слугує сигналом для чиновників у Брюсселі. У цьому контексті, сказав Ейсбур, антиєвропейські настрої спричинені «втратою контролю, втратою організації», яку відчувають люди.

«У Великобританії одне із пердвирборчих гасел на підтримку

У 2017 РОЦІ ЄВРОПА МОЖЕ НАРАЗИТИСЯ НА ХВИЛЮ НАРОДНОГО ГНІВУ

«Брексіта» звучало так: «Голосуйте за вихід, беріть контроль у свої руки», — зазначив Ейсбур. — Ідея полягала в тому, що ЄС нібито не дозволяв британцям зробити це. ЄС — це піньята для популістів».

Мотивація виборців у Великобританії та Італії була майже такою самою, як у американців, котрі підтримали Дональда Трампа: донести еліті, що нинішній статус-кво є неприйнятним. Розчарування на обох континентах, і передусім у Європі, посилюються через тривалі наслідки глобальної економічної кризи 2008 року, після якої чимало європейських країн досі повністю не відновилися.

«Соціальний контракт, який підписали в Європі та Сполучених Штатах, більше не подобається людям, — сказала Ксенія Уїкет,

СХОЖЕ, ЄВРОПІ СУДИЛОСЯ ЩЕ НЕ РАЗ ЗАЗНАТИ ПОЛІТИЧНИХ ПОТРЕЯСІНЬ. ВОНА МОЖЕ СТАТИ ВРАЗЛИВОЮ ДЛЯ СИЛ, ЯКІ ЗАГРОЖУЮТЬ РОЗКОЛОТИ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

«Індустріальний пояс є не лише в Америці, а й на півночі Франції, — сказала Олександра де Хооп Шеффер, директор паризького офісу фонду Маршалла «Німеччина — США». — Чимало людей болісно переживають втрату суверенітету своєї країни і своєї економіки».

Членство в Європейському союзі стало причиною загострення цих тривог. І режим жорсткої економії, якого вимагали брюссельські чиновники і міжнародні кредитори,

формувалися упродовж 25 років. З розширенням союзу зростала і брюссельська бюрократія, тож чимало людей стали відчувати, що правила і вимоги ЄС приносили більше проблем, ніж користі. Напруженість була очевидною ще 1992 року, коли Маастрихтський договір, який повинен був зблизити Європу, заледве дістав схвалення у Данії та Франції».

Сьогодні настрої проти Євросоюзу є частиною платформи майже кожної популістської партії, зокрема Національного фронту Марін Ле Пен у Франції, «Партії за свободу» Герта Вілдерса в Нідерландах і «Руху п'яти зірок» в Італії на чолі з Беппе Грілло.

Політичний крах італійського прем'єра Ренці та його програми реформ означає, що пішов абсолютний проєвропейський лідер, який сподівався підвищити економічне зростання шляхом припинення ери жорсткої економії, що завдавала шкоди бюджету. Замість цього його можуть запам'ятати як людину, котра проклала шлях політикам, вороже налаштованим щодо Європи і євросони.

«Багато французів, або німців, або італійців сприймають Брюссель так само, як чимало американців — Вашингтон, — каже Олександра де Хооп Шеффер. — Вони сприймають Брюссель майже як незаконну організацію».

Раніше старі правоцентристські й лівоцентристські партії поділили владу в багатьох країнах і утримували Європу в стабільності упродовж десятиліть. Тепер практично всюди їх замінили нові й непередбачувані сили. На підйомі перебу-

вають політики, які грають на націоналізмі та побоюваннях з приводу економічного безправ'я. Ворожість до Європейського союзу — частина цієї програми.

«Більше немає боротьби правих проти лівих», — сказав у інтерв'ю Герт Вілдерс, якого називають одним із найпопулярніших політиків у Нідерландах.

Багатьом виборцям по обидва боки Атлантики, схоже, набридли старі політичні імена і особи, як, наприклад, Хілларі Клінтон чи Джеб Буш у Сполучених Штатах. У Франції до цього списку увійшли колишній президент Ніколя Саркозі та ще один правоцентрист, Ален Жюппе, які одночасно вибули з президентських перегонів 2017 року, а також нинішній президент-соціаліст Франсуа Олланд, який вирішив не балотуватися на другий термін, оскільки його рейтинги неймовірно низькі.

Схоже, Європі судилося ще не раз зазнати політичних потрясінь. Вона може стати вразливою для сил, які загрожують розколоти Європейський союз.

«Ми хочемо повернути цінності, ідентичність, культуру, гроші й знову віддати пріоритет національним інтересам», — заявляє Вілдерс.

Хтозна, чи можливі такі зміни, але європейські популісти вочевидь прагнуть поширити ознаки невідворотності.

«Я кажу вам, дждин не залізе назад у пляшку, — говорить Вілдерс. — Цей процес триватиме і змінить Європу назавжди».

Аліса РУБІН,
The New York Times

ГОЛОСУВАННЯ В ІТАЛІЇ ПОГЛИБИТЬ ПРІРВУ МІЖ ПІВНІЧНИМИ КРАЇНАМИ ЄВРОЗОНИ НА ЧОЛІ З НІМЕЧЧИНОЮ І ПІВДЕННИМИ

експерт британського дослідницького інституту Chatham House. — Населення старішає, у нас велика кількість людей похилого віку, які залежать від підтримки молодших, продуктивність уповільнюється, ми не інвестуємо в нашу інфраструктуру і освіту. Є знедолені люди, які кажуть: «Такий підхід не працює для нас».

У Франції, наприклад, економічне зростання торік ледь сягнуло 1%. Безробіття серед молоді все ще на рівні 25%. В Італії, Іспанії та Греції — навіть вище. Літні й менш освічені працівники відчувають себе обділеними, їм здається, що економіка залишила їх позаду.

особливо від Південної Європи, викликав ще більший гнів.

«Голосування в Італії, ймовірно, поглибить прірву між північними країнами євросони на чолі з Німеччиною і південними», — сказав Павло Токарський, старший науковий співробітник Німецького інституту міжнародної політики і безпеки.

За його словами, багато хто в Німеччині та інших північних країнах сприйме результати референдуму як небажання Італії переглянути свою економіку відповідно до вимог Брюсселя.

«Безумовно, це голосування посилить голоси проти ЄС, — заявив Токарський. — Ці голоси

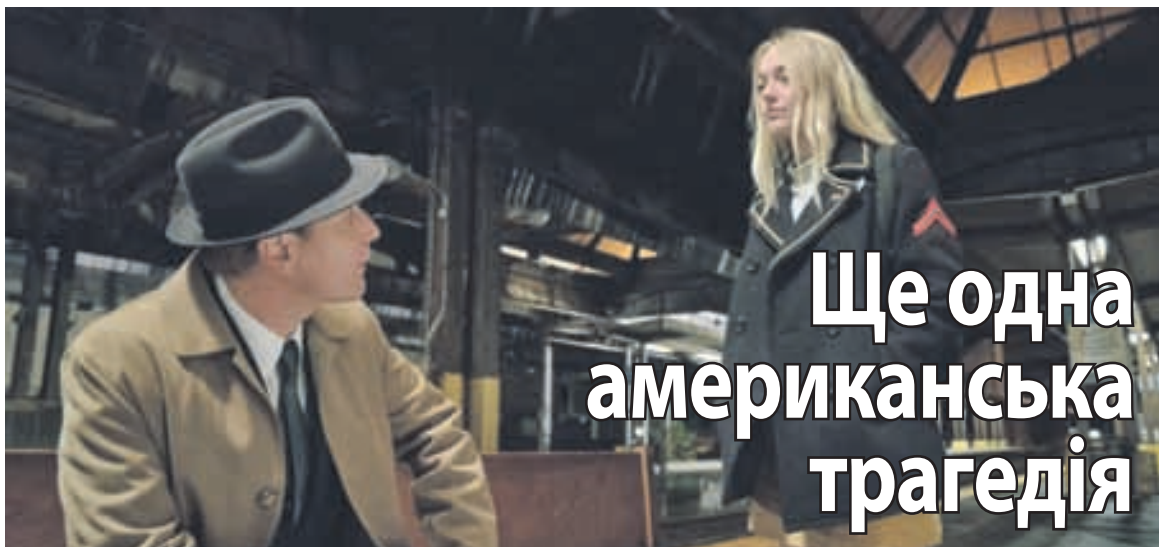

За роман «Американська пастораль», що розповідає про зміну економічних, соціальних і політичних віх США в 1960-х, письменник Філіп Рот отримав Пулітцерівську премію. За екранізацію цього твору знаменитому шотландському актору, а нині також режисеру Юену МакГрегору «Оскар» не світить — трохи не дотягнув. Та попри це драма в нього вийшла дуже міцна.

Ньюарк, 1950-ті... Сеймур Лейвоу (Юен МакГрегор) — любленець долі та втілення справжньої американської мрії. У бізнесі йому щастить: він успадкував від батька фабрику з пошиття рукавичок, і справи в нього йдуть успішно. В особистому житті теж все ідеально: Сеймур одружився на красуні Дон (Дженніфер Коннеллі), яка нещодавно виборола титул «Міс Нью-Джерсі». Незабаром у пари народилася прекрасна маленька Мері. Сім'я оселилася у затишному будинку в передмісті й насолоджувалася розміреним сільським життям. Але настали 1960-ті, і американська мрія розбилася вдребезки.

Доросла Мері (Дакота Фаннінг) зв'язалася з групою екстремістів, які протестували проти війни у В'єтнамі. Спочатку її протести і демарші можна було списати на перехідний вік. Поки не сталася трагедія: якось у Ньюарку було підірване місце цепоштове відділення, загинула одна людина. Мері ж просто зникла, ніби в повітрі розчинилася. Поліція не сумнівається, що дівчина причетна до вибуху.

Охоплені розпачем батьки переконують оточуючих, що їхня донька, хай навіть і з важким характером, не могла скоїти цей злочин. Сеймур не

Ще одна американська трагедія

«АМЕРИКАНСЬКА ПАСТОРАЛЬ» — РЕЖИСЕРСЬКИЙ ДЕБЮТ ЮЕНА МАКГРЕГОРА. ВІН ВЗЯВСЯ ЗА НАДСКЛАДНИЙ ІСТОРИЧНИЙ МАТЕРІАЛ І ЗУМІВ ФІЛІГРАННО ВПЛЕСТИ В НЬОГО СІМЕЙНУ ДРАМУ

втрачає надії і хапається за кожну ниточку, щоб відшукати Мері. Дон же врешті-решт зламалася: її поклали до психіатричної клініки з нервовим зривом. Коли ж вона отямилася і повернулася додому, то вирішила просто забути про доньку.

Через кілька років Сеймур нарешті знайде свою Мері. Він буде приголомшений, але не відмовиться від неї. Що ж насправді накоїла ця дівчина, ви дізнаєтеся, переглянувши фільм...

Головну роль у картині виконав Юен МакГрегор. Фільмографія цього актора доволі строката: згадайте стрічки «На голці», «Мулен Руж», «Велика риба», «Острів», «Список контактів», «Ангели і демони», «Привид», «Неможливе»... Легких шляхів МакГрегор ніколи не шукав. Осць і тепер творчий експеримент йому вдався. Юен майстерно зобразив у

кадрі крах американської мрії. Його кінематографічна дружина, володарка премії «Оскар» Дженніфер Коннеллі теж була чудовою. Її героїні щиро співчувають.

Впоралася зі своєю роллю і Дакота Фаннінг. За цієї актрисою особливо цікаво спостерігати. У кіно вона почала зніматися з шести років. Причому в деяких фільмах, наприклад «Гнів» або «Війна світів», вона своєю грою ставила в незручне становище навіть дорослих акторів, які на її тлі просто блякнули. Добре, що Дакоті вдалося не розгубити свій талант.

«Американська пастораль» — режисерський дебют Юена МакГрегора. Він взявся за надскладний історичний матеріал і зумів філігранно вплести в нього сімейну драму. Знаменитий шотландець наважився зняти абсолютно некомерційне кіно.

Адже неперебірливого сучасному глядачеві простіше подивитися на великому екрані черговий безликий блокбастер, ніж вникати в подробиці пронизливої драми. І головне — думати. А дарма.

Одне слово, у МакГрегора вийшов чудовий фільм. Хоча, звісно, це кіно має свої огріхи. Насамперед воно надто затягнене. Скоротивши муви на третину або змінивши акценти, можна було створити практично ідеальний продукт. А ще стрічці трохи не вистачило «спецій»: драму в історичному контексті можна було зробити значно гострішою.

Та попри все після перегляду цієї стрічки її герої ще довго не відпускають глядача. Виникає безліч питань, які нашоухують на роздуми. А це в наш час — рідкість.

Анна СПІВАК

«ПРОВИНА»: НОСТАЛЬГІЧНА ГОЛОВОЛОМКА

У 1990-х в Голлівуді відзняли купу культових нині стрічок. Це був без перебільшення золотий період «фабрики мрій». Найпопулярнішими в тогочасному кінематографі стали трилери. На жаль, у 2000-х цей жанр занепав. Тому надзвичайно приємно, що він потроху відроджується. Невдовзі на великі екрани вийде дебютний фільм режисера Шинтаро Шімосави «Провина». Нехай ця картина і не є ідеальною, проте дає можливість поностальгувати й потренувати мозок.

Згідно з сюжетом, юрист Бен Кейхіл (Джош Дюамель) отримує повідомлення у соціальній мережі від колишньої дівчини Емілі Хайнс (Малін Акерман). Він довго думає, чи варто відповідати, адже розлучилися вони не дуже люб'язно. Однак все ж вирішує зустрітись зі своїм экс-коханцем.

Емілі на побаченні наче мимохідь розповідає Бену, що зустрічається із главою великої фармацевтичної корпорації Артуром Деннінгом (Ентоні Хопкінс), який причетний до гучного скандалу. Річ у тім, що його компанія випустила на ринок лікарський препарат, після вживання якого померли 268 осіб. При цьому Артур знав, що випробування ліків провалилися, але вирішив приховати цей факт. Бо інакше втрачав величезні кошти.

Емілі, яка очолювала відділ продажів фармкорпорації, має у своєму розпорядженні особисте листування Деннінга, де він чи-

нічно висловлюється щодо смерті людей. Жінка вирішує злити цю інформацію Бену, бо він — єдиний юрист, якого вона знає. Паралельно Емілі інсценує своє викрадення і вимагає у коханця-бізнесмена два з половиною мільйони доларів.

Тим часом Бен викладає усі карти своєму босові Чарльзу Абрамсу (Аль Пачіно). Начальник дає згоду на юридичне переслідування Деннінга. Наче б усі при своїх інтересах. Але раптом Бен знаходить Емілі мертвою. І незабаром стає головним підозрюваним у її вбивстві! Хто усунув жінку? Чи буде покараний загребутий керівник фармацевтичної корпорації? Насправді все дуже складно і запутано, але про це ви дізнаєтеся лише на останніх хвилинах фільму...

МОЖЛИВО, ЯКБИ ЗА СЦЕНАРІЙ ВЗЯВСЯ СЛАВЕТНІШИЙ РЕЖИСЕР, У НЬОГО Б ВИЙШЛО ЩОСЬ ПОДІБНЕ ДО ЗНАМЕНИТИХ ФІЛЬМІВ «ФІРМА» СІДНІ ПОЛЛАКА ЧИ НАВІТЬ «АДВОКАТ ДИЯВОЛА» ТЕЙЛОРА ХЕКФОРДА

У цій картині вперше разом знялися два титани Голлівуду — Ентоні Хопкінс і Аль Пачіно. Осць чому багато хто з нетерпінням очікує на її прем'єру. Слід зазначити, що Хопкінс був незмінно неперевершений. Здається, йому значно цікавіше створювати негативні

образи, ніж позитивні. А ось Аль Пачіно вочевидь чогось бракує. Важко повірити, але оскаронний актор став найслабшою ланкою. Зірка «Трансформерів» Джош Дюамель, навпаки, грав блискуче. Він гідно здолав кожен етап цього кіноквесту, майстерно зображуючи наснагу, азарт, сум'яття, страх, відвагу.

Картина «Провина» — дебют режисера Шинтаро Шімосави. Можливо, якби за сценарій взявся славетніший режисер, у нього б вийшло щось подібне до знаменитих фільмів «Фірми» Сідні

Поллака чи навіть «Адвокат диявола» Тейлора Хекфорда. Та навіть якщо «Провина» ніколи не стане культовою стрічкою, її неодмінно варто переглянути.

Євгенія ПРОРИВАЙ

ДОРОГІ НАШІ ЧИТАЧІ!

В даний час оформити передплату на газету «Вечірні Вісті» можна тільки через редакцію.

Сплатити передплату на газету «Вечірні Вісті» ви можете в будь-якому відділенні державного або комерційного банку України по квитанції.

Якщо ви хочете отримувати газету з наступного місяця, вам необхідно сплатити передплату до 10 числа поточного місяця.

ВАРТІСТЬ РЕДАКЦІЙНОЇ ПЕРЕДПЛАТИ:

Мова	Індекс	Періодичність виходу	Вартість передплати (1 місяць)
Рос	23115	Пн	10 грн
Укр	49450	Пн	10 грн

«Вечірні Вісті» — газета для усіх поколінь!
Тел: (044) 359-04-54

Сума:	60
Платник:	Петренко Розаліна Юхимівна
Місце проживання:	м. Одеса, вул. Канатна, 38, кв. 42
Отримувач:	Назва: ТОВ «Елекшнмолл Україна» АТ «УкрСиббанк»
Код:	3 6 6 3 2 2 8 4
Розрахунковий рахунок:	2 6 0 0 7 4 9 3 7 9 8 2 0 0
МФО банку:	3 5 1 0 0 5
Призначення платежу:	Передплата газети «Вечірні Вісті» інд.49450, 6 міс.

Шеф-редактор — Сергій ПАЛЄХА, відповідальний секретар — Олексій СОКУР
Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.
Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080
Засновник і видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 485 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

